

FOTOTERAPIA CU ULTRAVIOLETE B CU BANDA INGUSTA 311 NM

DR. TOROPOC IONEL, MEDIC PRIMAR DERMATOLOG, DOCTOR IN STIINTE MEDICALE

Efectele benefice ale radiatiei solare asupra evolutiei unor afectiuni dermatologice au fost observate inca din antichitate dar Goeckerman, in 1925, a publicat prima terapie care a asociat ultravioletele B (UVB) cu gudronul de carbune in tratamentul psoriazisului, cu rezultate superioare utilizarii separate a celor 2 terapii.

Ultravioletele A (UVA) constituie fractiunea dominanta a spectrului UV la suprafata globului. Efectele cele mai importante asupra pielii apartin UVB in timp ce UVA si radiatia luminoasa sunt implicate in mai mica masura. UVA penetreaza mai profund in piele decat UVB, in legatura cu lungimea de unda ai mare insa epidermal absoarbe circa 90% din UVB si numai 56% din UVA.

Fotochimioterapia PUVA (Psoralen+ UVA) a cunoscut un mare avant dupa 1974 fiind, singura sau in asociere cu alte terapii, un tratament de prima linie in multe boli dermatologice, fiind considerata chiar standardul de aur in psoriazis. Utilizarea fototerapiei cu UVB a cunoscut o noua dimensiune dupa 1990, prin introducerea pe scara larga a terapiei cu UVB cu banda ingusta (311 nm) ca tratament de prima intentie in psoriazis si largirea spectrului terapeutic.

Dupa expunerea la soare sau radiatia UV se dezvolta, la nivelul pielii, unele reactii care pot avea un efect benefic asupra organismului (stimularea sintezei de vitamina D, bronzarea, ingrosarea tegumentului, inducerea vindecarii unor dermatoze) sau pot fi veritabile efecte adverse, acute (eritem actinic, declansarea sau agravarea unei fotodermatoze, reactii fototoxicice sau fotoalergice) sau cronice (fotoambatranirea cutanata, photocarcinogeneza, imunosupresia).

Centrul de Sanatate Multifunctional Sf. Nectarie a fost recent dotat cu un dispozitiv de fototerapie cu UVB 311 nm pentru tratamentul mainilor si picioarelor MEDISUN HF-216 PS, constituit din 4 module cu cate 4 lumi UVB 311 nm fiecare pentru efectuarea unui tratament individualizat.

Fototerapia cu UVB cu banda ingusta (311 nm) este o terapie sigura, cu foarte putine contraindicatii si reactii adverse. Cercetarile au aratat cu radiatia UV cu lungime de unda cuprinsa intre 290- 320 nm, administrata in doze energetice scazute, are efecte atat eritematoase cat si terapeutice dar cele selectionate, cu lungimea de unda 311- 315 nm, sunt mai degraba terapeutice decat eritematoase. Deoarece eritemul indus de UVB, semnul care poate fi cuantificat clinic si care este elementul care limiteaza cresterea dozelor energetice zilnice, este maxim inainte de 24 h, tratamentul poate fi administrat zilnic, 5 zile / saptamana (luni- vineri) sau numai 3 sedinte / saptamana (luni- miercuri- vineri). Numarul total de sedinte va fi dictat de evolutia clinica, putand ajunge la 15- 30 sedinte.

Deoarece modulele dispozitivului de tratament sunt fixe indicatiile de tratament se limiteaza doar la dermatozele cu afectare palmo-plantara: psoriazis palmo-plantar, dermatita atopica, eczema cronica, lichen plan, vitiligo localizat. In planul de achizitii viitor am inclus un dispozitiv de terapie cu UVB 311 nm care poate fi folosit pentru dermatoze care afecteaza corpul si membrele, astfel ca indicatiile de tratament se vor extinde: psoriazis disseminat, dermatita atopica si eczema cronica, lichen plan eruptiv, parapsoriazisuri, limfoame cutanate primitive, vitiligo disseminat, pitiriazis rozat Gibert, prurit / prurigo cronic, eczematide, alopecia areata, eruptia polimorfa la lumina si alte dermatoze (administrate in scop preventiv).

Fototerapia cu UVB 311 nm se poate asocia cu tratamente topice (gudroane, dermatocorticoizi, Calcipotriol, Tazarotene, acid salicilic, uree, excipienti grasi) sau sistemice (Methotrexat, retinoizi aromatici).

Contraindicatiile fototerapiei cu UVB 311 nm sunt putine: lupus eritematos, fotodermatoze, medicamente cu efect fototoxic sau fotoalergic, carcinoame cutanate / melanom, partial claustrophobia (aparatul este pozitionat intr-un spatiu de circa 2.80 m / 1,75 m dar timpul de expunere este scurt). Ea poate fi efectuata si la femeia gravida, copii, in caz de afectare hepatica sau renala severa, pe perioada verii fara masuri de protectie suplimentare (dar se interzice expunerea la soare pe perioada fototerapiei deoarece au un efect aditiv).

Tratamentul este decontat de CAS in numar maxim de 12 sedinte, in urma consultului si indicatiei medicului dermatolog, pe baza biletului de trimitere sau poate fi efectuat contracost.

Apreciez ca fototerapia palmo-plantara cu UVB 311 nm este eficienta, in special prin asocierea terapiilor cu efect sinergic, sigura pe termen scurt dar si pe termen lung (tratament individualizat efectuat pe zone limitate, respectarea dozelor limita recomandate, nu se adreseaza zonelor cu risc ridicat, efectuarea tratamentului de intretinere doar in cazuri atent selectionate), usor de efectuat, cu o foarte buna acceptabilitate din partea pacientilor, nefiind necesare masuri suplimentare de protectie.

Dr. IONEL TOROPOC
Medic primar dermatolog
Doctor in stiinte medicale
cod E80317